

Marzena Marcinek

Felieton wstępny

Szanowni Państwo!

Przełom XX i XXI wieku uznaje się za okres budowania społeczeństwa informacyjnego. Istotną jego cechą jest zagwarantowany prawnie i realizowany na różne sposoby powszechny dostęp do zasobów informacji. Pejzaż instytucji, zajmujących się gromadzeniem i dystrybucją informacji, szybko się zmienia wraz z poszerzaniem się grona jej odbiorców. W tym pejzażu biblioteki, tradycyjne repozytorium informacji zgromadzonej w ich zbiorach, mają licznych konkurentów: regionalne, branżowe, tematyczne i różne inne ośrodki informacji, często określane mianem "centrum" wyrastają jak przysłowiowe grzyby po deszczu. Odpowiada to szybko rosnącemu zapotrzebowaniu na informację coraz bardziej zróżnicowanych grup odbiorców.

Biblioteki, obok tradycyjnej dbałości o rozwój i udostępnianie własnej kolekcji, coraz więcej uwagi muszą poświęcać użytkownikom, sprawnie reagując na ich zmieniające się potrzeby, oczekiwania i możliwości. Sprostanie tym potrzebom wymaga odpowiedniego przygotowania pracowników. "W nowoczesnym programie kształcenia, jak w lustrze, powinny odbijać się wszelkie zjawiska i tendencje, które pociągają za sobą zmiany oczekiwań, funkcji, ról i kompetencji" - pisze Katarzyna Materska w artykule zatytułowanym prowokująco "Czy profesje informacyjne mają przyszłość?". Znajdziecie w nim Państwo wiele cennych informacji o prowadzonych w różnych krajach badaniach i programach kształcenia bibliotekarzy przyszłości.

Profesor Maria Kocójowa mówi o roli liderów informacji w kontekście społeczeństwa informacyjnego; o tym, jak ich kształcić, by byli zdolni kształtować przyszłość środowiska bibliotecznego-informacyjnego na miarę wyzwań, jakim będą musieli sprostać.

Konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych stała się faktem także w środowisku bibliotek, które muszą być "instytucjami uczącymi się". Dwugłos w tej sprawie stanowią artykuły Bożeny Michalskiej i Bogumiły Warząchowskiej.

Nowe potrzeby i nowe możliwości nie usuwają starych problemów. Przełamywanie stereotypów jest procesem długotrwałym. Na forum EBIB-u podjęliśmy próbę wywołania dyskusji na temat kształcenia bibliotekarzy: jakie jest, jakie być powinno? W kwietniu 2002 roku zainicjowaliśmy otwarte **forum dyskusyjne na temat kształcenia**, na którym może się wypowiedzieć każdy, komu sprawa bibliotek leży na sercu. Większość zamieszczonych na nim wypowiedzi prezentujemy Państwu w dziale "Forum". Podsumowania toczącej się tam dyskusji dokonała. Prof. Anna Sitarska w artykule "Dylematy kształcenia bibliotekarzy i pracowników służb informacyjnych", celnie wskazując niedostatki organizacyjne, które przyczyniły się do stosunkowo niewielkiego odzewu na nasze zaproszenie. Stanowi ono wszakże tylko punkt wyjścia do dalszych refleksji Autorki nad procesem zmian w kształceniu i rozpowszechnianiu (lub nie rozpowszechnianiu) informacji o tych działaniach w środowisku.

Zapowiedziałam w kwietniu, że forum dyskusyjne na temat kształcenia będzie dostępne do chwili ukazania się niniejszego numeru. Dzisiaj, korzystając z okazji, uprzejmie informuję, że pozostawiamy je nadal otwarte, z nadzieją, iż przedstawione w tym numerze materiały zachęcą Państwa do podzielenia się na jego łamach swoimi spostrzeżeniami i przemyśleniami. Tym bardziej, że pojawiające się na łamach różnych czasopism oraz w Internecie wypowiedzi świadczą o dużym zainteresowaniu tą tematyką, że wspomnę dla przykładu artykuł Krzysztofa Ziolo pt. "Wyszkolenie bibliotekarskie a potrzeby bibliotek wyższych uczelni technicznych", który ukazał się niemal równocześnie z naszym biuletynem we wrześniowym numerze *Bibliotekarza*.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę także na dwa artykuły na pierwszy rzut oka tematycznie niezwiązane z edukacją: Roberta C. Millera, "Biblioteki a aktualne trendy w zarządzaniu" i Artura Jazdona, "O ocenie i kategoryzacji bibliotek". Poruszają one bardzo ważną problematykę zarządzania biblioteką w nowym środowisku i pośrednio wskazują obszary, jakie należy mieć również na uwadze w procesie przygotowania kadr dla bibliotek. Proszę te artykuły traktować jako zwiastun przyszłorocznego numeru, poświęconego w całości sprawom zarządzania.

Na koniec pozwolę sobie na optymistyczną uwagę, że życie bibliotekarza nie musi być jedynie monotonnym ślęceniem nad książką lub przy komputerze, lecz mogą się w nie wpisać nawet... kowboje i jazz, o czym zapewnia nas Marek Górski w sprawozdaniu z konferencji IATUL.

Serdecznie zapraszam do lektury!

Marzena Marcinek
Redaktor prowadzący numeru

Felieton wstępny/Marzena Marcinek, // W: EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy [Dokument elektroniczny] / red. naczelny Bożena Bednarek-Michalska. - Nr 8/2002 (37) wrzesień. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa] : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich KWE, 2002. - Tryb dostępu: <http://www.ebib.pl/2002/37/felieton.php>. - Tyt. z pierwszego ekranu. - ISSN 1507-7187